

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 21. juni 2021

Sak

2021/0628 YouthMundus – org.nr. 924 522 976 - klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

YouthMundus (klager) søkte 31. august 2020 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2019. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 74 325 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 9. desember 2020, med den begrunnelse at klager ikke er en demokratisk forening og at foreningen er lukket. Videre er avslaget begrunnet med at frivillig innsats ikke utgjør en viktig del av foreningens virksomhet. Det stilles også spørsmål ved gyldigheten av søknadsgrunnlaget, ettersom regnskapet er ført, revidert og godkjent av styret. Det vises til at regnskap må revideres av en uavhengig revisor, og godkjennes av et åpent og uavhengig årsmøte, for at regnskapsinformasjonen skal ha sin verdi.

Klager påklaget vedtaket 12. desember 2020. Klager viser til at foreningen ble opprettet etter arrangementet YouthMundus Festival i fjor, med det ønske å fortsette med lignende arrangementer også i fremtiden. På daværende tidspunkt var det kun Dijana Stupar og Ina Peterson som var med i styret og i foreningen. På nåværende tidspunkt har organisasjonen ingen stor medlemsmasse eller antall frivillige. Klager forklarer at Covid-19 satte en stopper for muligheten til å vokse videre i 2020, og det er besluttet å utsette den neste festivalen til høsten 2021.

Klager skriver at det ikke er meningen at det kun er de nåværende styremedlemmene som skal være med i styret og foreningen fremover. Visjonen er at foreningen på sikt skal kunne drives av de yngre medlemmene, såkalte Global Youth Ambassadors, og at de skal kunne rekruttere medlemmer inn i foreningen og være med i styret under veiledning fra de nåværende styremedlemmene. Foreningen er definert som lukket i vedtektene for å forsikre seg om at medlemmene deler de samme verdiene og interessene til organisasjonen.

De nåværende styremedlemmene sitter også i styret i et underholdnings- og filmproduksjonsselskap som heter Inner Voice Artists. Klager beskriver Inner

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Voice Artists som et for-profit selskapet og YouthMundus som en ikke-for-profit forening. Ideen med foreningen og festivalen er at pengene fra billettsalget og eventuelt sponsorutgifter kun skal gå til foreningen og at medlemmene ikke skal tjene penger på det. Foreningen skal ikke være en del av selskapet Inner Voice Artists. Faktura i forbindelse med YouthMundus Festival var adressert til Inner Voice Artists, fordi YouthMundus på dette tidspunktet ikke var en egen forening.

Til foreningens frivillige innsats viser klager til det er mulig å lese mer om hovedtemaet som arrangerte festivalen på hjemmesiden. Samtlige av disse arbeidet frivillig, inkludert styremedlemmene. I tillegg hadde foreningen fem italienske frivillige som hjalp til under festivalen. Klager hadde ekstremt få midler til å gjennomføre arrangementet og valgte derfor å ta imot gaver, samt å ta opp personlige lån. Det ble investert to årsverk i selve planleggingen, samt at teamet og de frivillige jobbet hardt både før og under selve arrangementet. Utenom reise, kost og losji for teamet, gikk utgiftene kun til eksterne aktører.

Klager er enig i at det er svært uheldig at de samme personene som sitter i styret og som opprettet foreningen, i tillegg skal revidere og godkjenne regnskapet. Foreningen har ikke mulighet til å betale noen andre for denne jobben og må gjøre alt selv. Dette er noe klager på sikt ønsker å endre på, nettopp for å kunne unngå misforståelser slik som den som nå har oppstått.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 13. mars 2021 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

I forskriften § 3 tredje ledd bokstav c fremgår det at det ikke gis kompensasjon til «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.»

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

YouthMundus sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 9. desember 2020 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Lotteritilsynet avsto søknaden på flere grunnlag. Ett av grunnlagene er forskriften § 3 tredje ledd bokstav c om at det ikke gis kompensasjon til «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.»

I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 har

Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«[f]ormålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at «lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget», jf. høringsnotat av. 16. august punkt. 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og eventuelt at nye medlemmer må kunne vise til visse kvalifikasjoner som godt omdømme ol.»

Det følger av klagers vedtekter artikkel I punkt 4.0 at «YOUTHMUNDUS er en lukket forening. Bare spesielt inviterte enkeltpersoner som medlemmene stemmer enstemmig om er velkommen til å bli medlemmer av YOUTHMUNDUS så lenge medlemmet handler i de beste interessene til YOUTHMUNDUS.»

I klagers vedtekter artikkel I punkt 5.0 er det oppstilt krav til frivillige som blir brukt under arrangementene og regler for utvelgelsen av dem. Det oppstilles blant annet krav om at frivillige må sende inn et motivasjonsbrev/fylle inn en elektronisk søknad som vurderes av styret og alle frivillige må signere spesialisert taushetsplikt. Flertallet i styret må være enige om hvilke frivillige som blir med på laget.

Det fremgår av klagers vedtekter artikkel I punkt 2.0 at foreningens formål er å samle sammen, oppmuntre og inspirere unge stemmer fra hele verden til å tro at endring er mulig ved å håndheve og fremme rettferdighet, respekt toleranse, kjærlighet, solidaritet, autenticitet, fred, rettferdighet, enhet, sikkerhet, inkludering og medmenneskelighet. Det fremgår videre at det er ønskelig å oppnå dette ved å organisere, planlegge og gjennomføre internasjonale arrangementer og festivaler (film, musikk, tale engasjementer) beregnet for ungdom fra hele verden.

Lotterinemnda har kommet til at klager fremstår som en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Klagers vedtekter fastsetter at «YOUTHMUNDUS er en lukket forening», og at det kun er spesielt inviterte enkeltpersoner som medlemmene stemmer enstemmig om som kan bli medlemmer av foreningen. At det stilles krav om anbefaling eller invitasjon fra eksisterende medlemmer, ble i høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 uttrykkelig nevnt som et eksempel på forhold som tilsier at en organisasjon anses som lukket, og nemnda legger derfor stor vekt på dette. Etter nemndas syn er det ikke noe i klagers formål eller virke som tilsier at det er naturlig å ha slike kriterier for medlemskap, se til sammenligning Lotterinemndas vedtak i sak 2020/704. At det også stilles egne krav til frivillige, underbygger at organisasjonen er lukket. Klager har vist til at det er viktig at medlemmene deler de samme interessene som beskrevet i vedtektene, og at det av den grunn er

fastsatt i vedtektene at foreningen er lukket. Nemnda utelukker ikke at det kan være naturlig å stille visse krav til medlemskap ut fra det klager har opplyst. Nemnda kan imidlertid ikke se at vedtektene er tilpasset med konkret angivelse av eventuelle relevante betingelser for å oppnå medlemskap. Vedtektene viser etter nemndas oppfatning at foreningen er lukket.

På denne bakgrunn har Lotterinemnda kommet til at klager ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, og klager er følgelig en lukket organisasjon som ikke er kompensasjonsberettiget.

Lotteritilsynet har i tillegg vist til at klager ikke har noe søknadsgrunnlag for regnskapsåret 2019, da organisasjonen ble opprettet etter at festivalen ble arrangert og kostnader knyttet til festivalen ble fakturert til Inner Voice Artists LLC. Videre vises det til at klager ville fått avslag på søknaden, ettersom foreningen ikke er demokratisk og at det ikke er dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten.

Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om de omsøkte kostnadene tilhører klager, eller om klager er en demokratisk forening eller har dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten, da nemnda har kommet til at klager er en lukket organisasjon som er unntatt fra merverdikompensasjonsordningen på dette grunnlaget.

Både Lotteritilsynet og klager gir uttrykk for at det er uheldig at regnskapet føres, revideres og godkjennes av foreningens styre på to personer. Tilsynet har ikke vist til dette som avslagsgrunnlag, og Lotterinemnda finner derfor ikke grunn til å gå nærmere inn på dette forholdet.

På bakgrunn av at klager er en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, har Lotterinemnda kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk